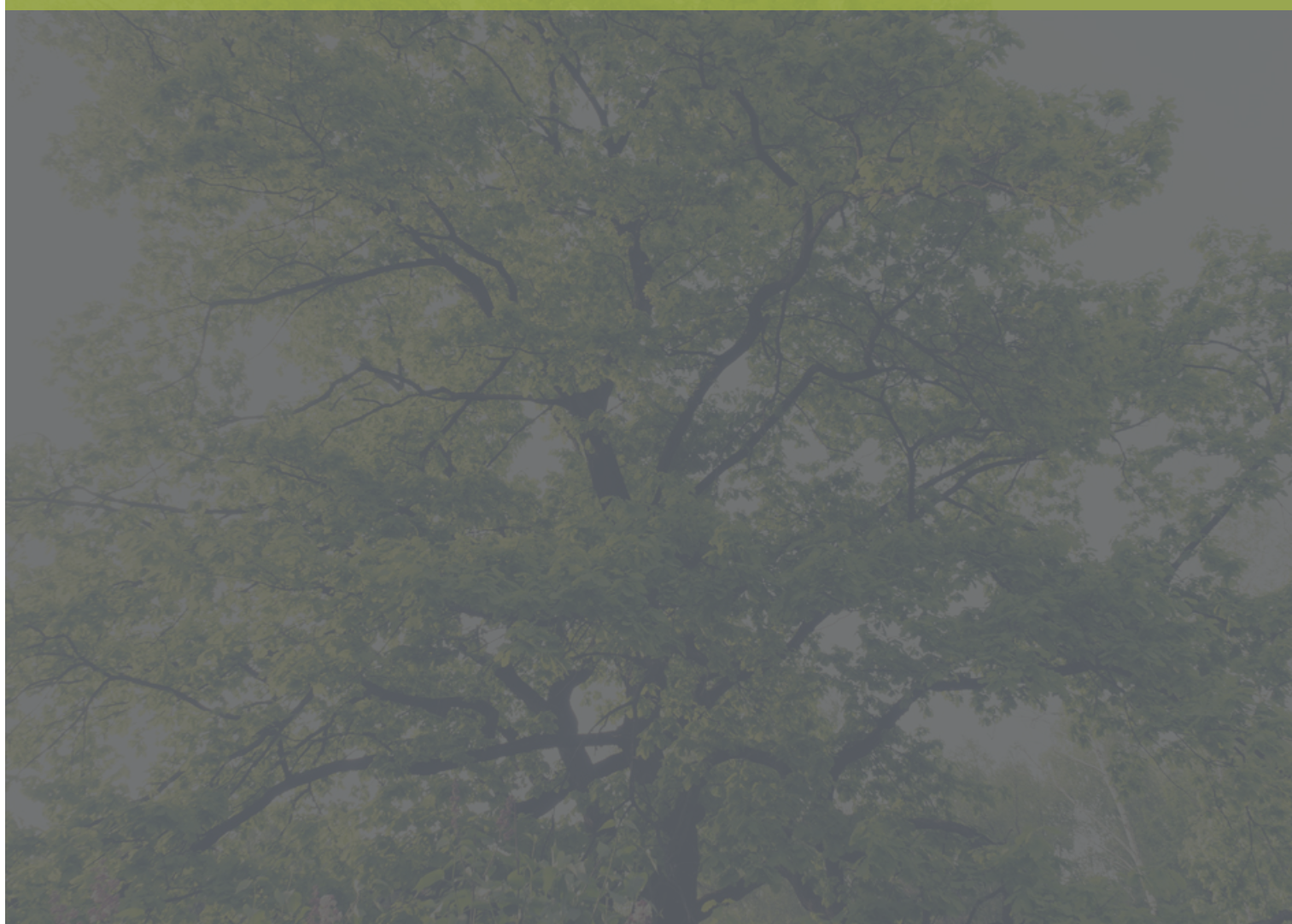

Váðaðafrágreiðing

Eik Banki P/F

'15

Innihaldsývirlit

1	Inngangur	4	5	Marknaðarváði	17
2	Váðastýring	4	5.1	Málsetningur og váðapolitikkur	17
2.1	Váðaváttan	4	5.1.1	Rentuváði	17
2.2	Váðar	5	5.1.2	Partabrævaváði	17
2.3	Ábyrgdarábúti	5	5.1.3	Gjaldoyraváði	17
2.3.1	Váðastýringseind	6	5.1.4	Annar prísaváði	17
3	Kapitalur og solvenstörvur	7	5.1.5	Fráboðanir og arbeiðsbúti	17
3.1	Grundkapitalur og solvensur	7	5.2	Veruligur marknaðarváði	17
3.2	Solvenstörvur	7	5.2.1	Váðavektaðir postar við marknaðarváða	17
3.3	Gearingsgrad	8	5.2.2	Virðisbrøv uttan fyri handilsgoymsluna	18
4	Kredittváði	9	5.2.3	Rentuváði uttan fyri handilsgoymsluna	18
4.1	Málsetningur og váðapolitikkur	9	6	Gjaldfærissváði	19
4.1.1	Heimildir og arbeiðsbúti	9	6.1	Málsetningur og váðapolitikkur	19
4.1.2	Kredittstýring og uppfylging	9	6.1.1	Fráboðanir og arbeiðsbúti	19
4.1.3	Trygdir	9	6.2	Veðsett ogn	19
4.1.4	Koncentrátiún av váða	10	7	Rakstrarváði	21
4.1.5	Niðurskrivingar á millumverandi	10	7.1	Málsetningur og váðapolitikkur	21
4.1.6	Flokkning av kundum	10	7.1.1	Fráboðanir og arbeiðsbúti	21
4.1.7	Kundar	10	7.2	Veruligir rakstrarváðar	21
4.1.8	Viðurskiftir, sum hugt verður at í sambandi við játtan	10			
4.2	Veruligur kredittváði	11			
4.2.1	Váðavektaðar eksponeringar og kapitalkrøv	11			
4.2.2	Kredittváðækspóneringar	11			
4.2.3	Mishald og virðisminkaðir ágóðar	14			
4.2.4	Fíggjarligar trygdir	16			
4.3	Mótpartsaváði – avleidd fíggjaramboð	16			
4.4	ECAI	16			

Váðafrágreiðing

Eik Banki P/F

1 Inngangur

Endamálið við hesi váðafrágreiðing er at geva innlit í kapitalviðurskipti og váðastýring í Eik Banka P/F.

Frágreiðingin er gjørd sambært lógarkrøvum um upplýsing í *“Bekendtgørelse nr. 900 af 13. juli 2015 for Færøerne om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov”* og *CRR fyriskipanini (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringselskaber)*.

Váðafrágreiðingin verður almannakunngjørd eina ferð um árið samstundis sum ársfrásøgnin fyri bankan. Váðafrágreiðingin er tøk á heimasíðu bankans www.eik.fo.

Upplýsingarnar í hesi váðafrágreiðing viðvíkja Eik Banka P/F. Váðafrágreiðingin er ikki grannskoðað.

Váðafrágreiðingin er eisini tøk á enskum. Skuldi tað hent, at tað er ósamsvan millum føroysku útgávuna og ensku útgávuna, hevur føroyska útgávan forrættindi.

2 Váðastýring

Eik Banki átekur sær váða við støði í valda virkisgrundarlagnum, umframt yviromaðu strategisku málunum, sum nevndin hevur sett.

Nevndin samtykkir við støði í virkisgrundarlagnum og strategisku málum bankans váðapolitikkir fyri tey ymisku økini og gevur Stjórn heimildir innan hesi.

Endamálið við váðastýringini í Eik Banka er at tryggja, at bankin ikki átekur sær størri váðar, enn nevndin hevur ásett, og at váðaprofilurin er hóskandi í mun til kapitalgrundarlagið.

2.1 Váðaváttan

Nevndin hevur tann 15. mars 2016 góðkent váðafrágreiðingina fyri 2015.

Váttanin frá nevnd er gjørd við støði í virkisgrundarlagnum, tilfari og rapporteringum frá Stjórn, Innanhýsis Grannskoðan, Risk Manager og Complianceábyrgdara.

Nevndin er av tí fatan, at váðastýringin í Eik Banka er hóskandi í mun til virkisgrundarlag og virkisætlan bankans. Somuleiðis metir nevndin, at lýsingin niðanfyri av yvirskipaða váðaprofilinum, sum er knýttur at virkisætlanini, gevur eina rætta mynd av váðastýringini í bankanum.

Gjøgnumgongdin av virkisgrundarlagnum og politiknum vísir, at tey yvirskipaðu krøvini til tey

einstöku váðaækini eru endurspeglad í politikkom og í nágreiniliga lýstum mörkum, m.a. í leiðreglum frá neynd til Stjórn umframt í víðarigivnum heimildum til aðrar fyrisingarligar eindir. Tey nágreiniliga lýstu mörkini eru gjord soleiðis, at tey eru gjognumskygd og lott at hava eftirlit við.

Virgisgrundarlagið hjá Eik Banka tekur stöði í hugmynd og tilverugrund bankans. Eik ynskir at vera fremsta val feroyinga og at skapa möguleikar og tryggleika í figgjarviðurskiftum. Samstundis ynskir bankin at bjóða kundum eitt breitt úrval av vanligum bankatænastum. Skilagóð váðastýring og sunnur handilsligur rakstur eru í hesum sambandi týðandi hugtök og amboð at stýra bankanum á skilabesta hátt. Vøksturin í bankanum skal vera hóvligur, soleiðis at váðastýringin verður framd á haldgóðum og tryggum grundarlag. Váðaspjading skal tryggja, at váðin ikki verður miðsavnaður á einstakar kundar ella vinnugreinar.

Eik Banki skal hava eitt trygt og sterkt kapitalgrundarlag, sum styðjar undir virkisgrundarlagið og sum kann tryggja virkisfrælsi til eina og hvørja tíð.

Gjognumgongdin visir eisini, at veruligi váðin liggur innanfyri teir karmar, sum lýstir eru í politikkom og víðarigivnum heimildum, og tað er út frá hesari meting, at tað er samsvar millum virkisgrundarlag, politikkir, mannagongdir og teir veruligi váðarnar fyri tey einstöku økini.

Fleiri upplýsingar og lyklatal viðvíkjandi váðaprofilinum eru at finna í hesi váðafrágreiðing og í ársfrágreiðing bankans.

2.2 Váðar

Í sambandi við raksturin er bankin fyri fylgjandi váðum:

Kredittváði, sum er váðin fyri figgjarligum missi, tá kundin ikki er førur fyri at halda sínar figgjarligu skyldur móttvegis Eik Banka.

Marknaðarváði, sum er váðin fyri, at marknaðarvirðið á ymskum ognum og skuld, og möguligum øðrum figgjarligum tólum hjá bankanum, broytist orsakað av broytingum í marknaðarviðurskiftum. Marknaðarváðin hjá Eik Banka verður greinaður sum rentuváði, partabrævaváði, gjaldoyraváði og aðrir prísaváðar.

Gjaldsførisváði, sum er váðin, ið stendst av, at munur er á tíðarbundnum útgangandi og inngangandi gjaldførisstreymum í bankanum.

Rakstrarváði, sum er váðin, sum stendst av óskynsemi og manglandi innanhýsis mannagongdum, menniskjaligum mistøkum, skipanarvillum ella av hendingum uttaneftir, íroknað lögfrøðiligar váðar.

2.3 Ábyrgdarbúti

Nevndin samtykkir við stöði í virkisgrundarlagi og strategisku málum bankans váðapolitikkir fyri tey ymsku váðaækini. Nevndin ásetur eisini yvirskipaðar leiðreglur fyri handfaring og stýring av váða í bankanum.

Einstöku váðapolitikkirnir verða árliga endurskoðaðir og lagdir fyri neynd.

Nevndin skal tryggja, at bygnaðurin í bankanum er hóskandi og at váðapolitikkir og heimildaravmarkingar eru á øllum viðkomandi váðaøkjum. Eisini skulu øll kredittmál oman fyri eina ávísa stödd leggjast fyri neynd til góðkenning. Nevndin fær regluligar rapporteringar, soleiðis at hon hevur möguleika fyri at hava eftirlit við, um karmarnir í váðapolitikkom og mörk í heimildum verða yvirhildin.

Stjórn hevur ábyrgdina av dagligu stýringini av bankanum, og skal tryggja at hendan fer fram í samsvari við samtyktar politikkir og leiðreglur, umframt heimildir á teimum ymsku váðaøkjunum.

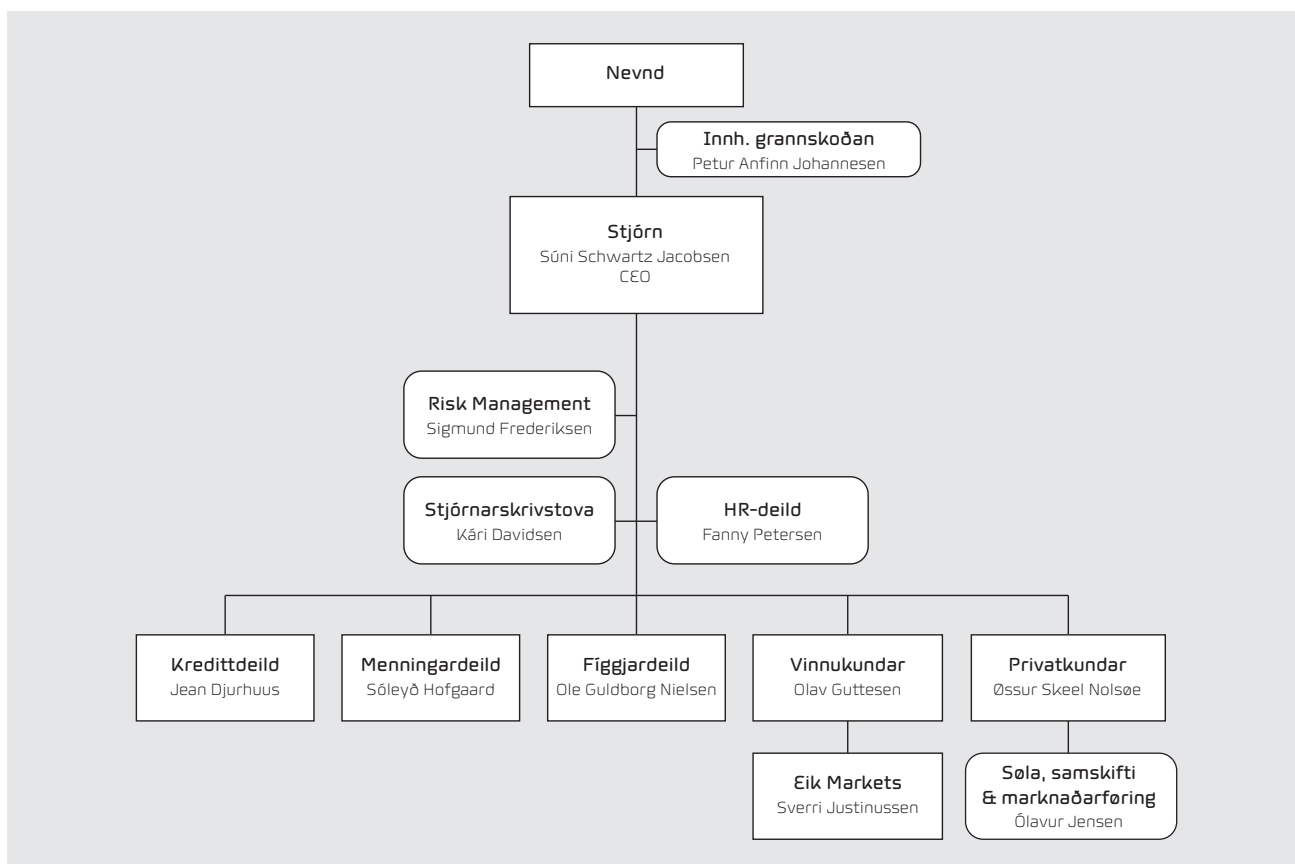
Stjórn rapporterar regluliga til neynd um gongdina í váðaøkjum og um mörk í givnum heimildum.

Yvirskipaða leiðslan og eftirlitið við váðum er miðsavnað við skipaðari fráboðan til Stjórn og neynd. Dagliga virksema og eftirlits- og fráboðanarvirksema eru skild sundur, og verða útintt í ymskum virkiseindum í bankanum.

Fleiri upplýsingar viðvíkjandi leiðsluskipanum sambært CRR fyriskipanini, grein 435 (2) og lønarpolitikki v.m. sambært CRR fyriskipanini, grein 450 síggjast í ársfrágreiðing bankans og á heimasíðu bankans.

Á næstu síðu er bygnaðurin í Eik Banka lýstur.

Talva 1: Bygnaður

2.3.1 Váðastýringseind

Bankin hefur sjálvstøðuga váðastýringseind (Risk Management) og váðaábyrgdari, sum hefur ábygdina av váðastýringseindini, vísir til Stjórn.

Risk Management hefur vegna Stjórn eftirlit við kreditt-, marknaðar-, gjaldføris- og rakstrarváðastýring. Hetta fevnir eisini um eftirlit við váðum tvørtur um váðaøki og fyrisingarligar eindir, umframt váðum frá útveittum virksemi. Eftirlitið skal fremjast samsvarandi uppgávuunum hjá váðastýringseindini, lýst í § 71 í

“Lov om finansiel virksomhed” og í “Bekendtgørelse nr. 902 af 13. juli 2015 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl”.

Risk Management ger hvørt ár eina ársætlan fyri arbeiðið komandi árið. Ársætlanin verður góðkend av Stjórn.

Risk Management rapporterar hvønn ársfjórðing til Stjórn um teir váðar, sum eru knýttir at virksemi bankans. Harumframt ger Risk Management eina árliga frágreiðing til nevnd bankans.

3 Kapitalur og solvenstørvur

Í 2015 vórðu felagsevropeiskar reglur viðvíkjandi kapitaldekningi, CRD IV direktivið og CRR fyriskipanin, lýst og sett í gildi í Føroyum. Við CRD IV og CRR verða sokallaðu Basel III krøvini íverksett. Í reglunum eru umfatandi skiftis- og íverksetanarásetingar viðvíkjandi kapital- og gjaldførissreglum.

Í november 2015 útnevndi danska Fíggjareftirlitið Eik Banka at vera føroyskan SIFI banka. SIFI peningastovnar eru undir herdum eftirliti frá Fíggjareftirlitinum. Eisini verða fleiri krøv sett slíkum peningastovnum. Eitt nú er álagt bankanum at hava ein hægri solvens, enn peningastovnar annars verða kravdir at hava. SIFI ískoytið til solvenstørvin, sum Eik Banka er álagt, er á 0,8% í 2016 og veksur árliga til 2% í 2019.

Í 2016 byrjar íverksetanin av kapitalbuffarum sambært CRD IV. Buffararnir verða lagdir afturat solvenstørvinum. Í talvuni niðanfyri síggjast krøvini, sum bankin er fevndur av:

Talva 2: Buffarakrøv

	2016	2017	2018	2019
Kapitalvarðveitingarbuffari	0,625%	1,250%	1,875%	2,500%
Kontracykliskur buffari fyri FO, í mesta lagi	1,000%	1,500%	2,000%	2,500%
SIFI-buffari fyri Eik Banka	0,800%	1,200%	1,600%	2,000%
Buffarakrav, í mesta lagi	2,425%	3,950%	5,475%	7,000%

Kontracykliski buffarin fyri Føroyar varð fyrstu ferð ásettur av danska erhvervs- og vækstministeranum í 4. ársfjórðingi í 2015. Kontracykliski buffarin varð táksettur til 0%. Kontracykliski buffarin verður endurskoðaður hvønn ársfjórðing.

3.1 Grundkapitalur og solvensur

Grundkapitalurin er uppgjørdur eftir “*Lov om Finansiell Virksomhed*”, umframt eftir vegleiðing um nøktandi kapitalgrundarlag og solvenstørv fyri peningastovnar útgivin av Fíggjareftirlitinum. (*Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter*).

Solvensurin verður uppgjørdur sum grundkapitalurin í mun til váðavektaðu aktivini. Grundkapitalurin verður uppgjørdur sambært treytunum í kapitul 10 í “*Lov om Finansiell Virksomhed*”, meðan vektaðu aktivini verða uppgjørd sambært “*Bekendtgørelse for Færøerne om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov*”. Váðavektaðu aktivini verða býtt í trýggjar høvuðsbólkar; kreditváða, marknaðarváða og rakstrarváða.

Talvan niðanfyri vísir uppgerðina av solvensinum hjá bankanum.

Talva 3: Solvensuppgerð pr. 31.12.2015 í tkr.

Kjarnukapitalur eftir frádráttir	1.296.940
Grundkapitalur	1.296.940
Kredittváði - vektað ogn uttan fyri handilsognina, íroknað tøl, ið ikki eru tikin við í javna	4.617.080
Marknaðarváði - vektaðir postar	738.032
Rakstrarváði	650.545
Vektað ogn tilsamans	6.005.658

Solvensprosent	21,6%
Kjarnukapitalur eftir frádrátt í prosent av vektaðari ogn	21,6%

Kapitalur

Kjarnukapitalur fyri frádráttir	1.299.247
Uppskot til vinningsbýti	0
Ótøkiligar ognir	26
Skattaaktiv	147
Virðisjavnin orsakað av kravi um varliga virðismetan	2.134
Kjarnukapitalur eftir frádráttir	1.296.940

Supplerandi kapitalur

Partapeningur, sum ikki verður tikin við í kjarnukapitalin	0
Grundkapitalur	1.296.940

3.2 Solvenstørvur

Solvenstørvurin verður uppgjørdur út frá váðaprofilinum hjá bankanum, samfelagsviðurskiftum, fyrirtreutum í fíggjarætlanini fyri komandi árið, umframt øðrum viðurskiftum so sum hægri avseting til veikar og neyðlíðandi kundar.

Solvenstørvurin verður uppgjørdur við støði í frymli, mentur av Lokale Pengeinstitutter, umframt eftir vegleiðing um nøktandi kapitalgrundarlag og solvenstørv fyri peningastovnar frá Fíggjareftirlitinum.

Bæði frymlinin frá Lokale Pengeinstitutter og vegleiðingin frá Fíggjareftirlitinum eru grundað á 8+ modellid (talva 4), har støðið verður tikið í solvenskravinum á 8% av váðavektaðu postunum (Súla I). Síðan verður lagt afturat teimum 8%-unum fyri at taka atlit til váðar og viðurskifti, sum ikki eru fult endurspeglad í uppgerðini av váðavektaðu postunum.

Við at taka støði í frymlinum frá Lokale Pengeinstitutter og vegleiðingini frá Fíggjareftirlitinum metir leiðslan, at uppgerðin av solvenstørvinum hjá bankanum er rættvísandi.

Eftir tí hátti, sum Eik Banki nýtir til at uppgera solvenstørvin, verður kapitalur settur av innan fyra høvuðsváðaðaki. Hesi eru kredittváði, marknaðarváði, rakstrarváði og aðrir váðar.

Endamálið við uppgerðini av solvenstørvinum er at meta um støddina á tí grundkapitali, sum er neyðugur til at standa ímóti við, um so er, at gongdin í rakstrarviðurskiftum bankans háttar seg á ein neiligan hátt.

Uppgerðin av solvenstørvinum eftir 8+ modellinum er lýst í talvu 4.

Talva 4: Solvenstørvur eftir 8+ modellinum

1) Súlu I-kravið (8% av váðavektaðu postunum)
+ 2) Inntøka (kapitalur til váðadekkan orsakað av lágum inntøkum)
+ 3) Útlánsvøkstur (kapitalur til at dekka natúrligan vøkstur í virkseminum)
+ 4) Kredittváði, av hesum
4a) Kredittváði frá stórum kundum í fíggjarligum trupulleikum
4b) Annar kredittváði
4c) Koncentrationsváði av einstøkum engagementum
4d) Koncentrationsváði á vinnugreinar
+ 5) Marknaðarváði, av hesum
5a) Rentuváði
5b) Partabrænaváði
5c) Gjaldoyraváði
+ 6) Gjaldførsváði (kapitalur til at dekka øktar gjaldføriskostnaðir)
+ 7) Rakstrarváði (kapitalur til at dekka rakstrarváða afturat súlu I)
+ 8) Gearing (kapitalur til at dekka váða orsakað av høgari gearing)
+ 9) Møgulig ískoyti orsakað av kapitalinstrumentum, sum fella til gjaldingar
+ 10) Møgulig ískoyti orsakað av lógarásettum krøvum
Íalt = kapitaltørvur og solvenstørvur
- Av hesum til kredittváða (4)
- Av hesum til marknaðarváða (5)
- Av hesum til rakstrarváða (7)
- Av hesum til annan váða (2+3+6+8+9)
- Av hesum ískoyti orsakað av lógarásettum krøvum (1+10)

Leiðslan metir, at teir váðafaktorar, sum tiknir eru við í frymlinum, eru dekkandi fyri øll tey váðaðaki, sum lóggávan ásetur, at leiðslan skal leggja upp fyri, tá solvenstørvurin verður ásettur, umframt teir váðar, sum leiðslan metir, at bankin hevur tikið á seg.

Harafturat skulu nevnd og Stjórn meta um, hvørt grundkapitalurin er nøktandi til at stuðla undir komandi virksemin. Hendan meting er í Eik Banka partur av ásetingini av solvenstørvinum. Mett verður tískil á hvørjum ári um, hvørt vakstrarvæntanir ávirka uppgerðina av solvenstørvinum. Stressfaktorar eru valdir út frá støðinum í frymlinum frá Lokale

Pengeinstitutter, umframt vegleiðing um nøktandi kapitalgrundarlag og solvenstørv fyri peningastovnar frá Fíggjareftirlitinum.

Treytinar fyri at nýta frymlin eru grundaðar á sektorupplýsingar, gongdina hjá bankanum, umframt eitt nú fyrirteytir í fíggjarætlanini fyri komandi árið.

Kredittváði verður uppgjørdur sambært vegleiðing frá Fíggjareftirlitinum um nøktandi kapitalgrundarlag og solvenstørv fyri peningastovnar. Millum annað verður blankoparturin av øllum kundum við OIV og veikum kundum (ávikavist flokking 1 og flokking 2c, sí 4.1.6), har samlaða engagementið er størri enn 2% av grundkapitalinum, reserveraður 100%. Eisini verða greiningar gjørdar fyri at meta um, hvussu nógv skal reserverast fyri kundar minni enn 2% av grundkapitalinum.

Til uppgerð av marknaðarváða verður tikið støði í stressfaktorum í maksimala váðanum, sum nevndin hevur heimilað Stjórn.

Bankin nýtir basisindikatorháttin til at rokna rakstrarváða.

Til uppgerð av øðrum váðum, er tað í stóran mun tikið støði í vegleiðing frá Fíggjareftirlitinum um nøktandi kapitalgrundarlag og solvenstørv fyri peningastovnar.

Talva 5: Nøktandi grundkapitalur og solvenstørvur pr. 31.12.2015

Bólkur	Nøktandi grundkapitalur í tkr.	Solvenstørvur
Lógarásett krøv	480.453	8,00%
Kredittváði	189.302	3,15%
Marknaðarváði	8.949	0,15%
Rakstrarváði	0	0,00%
Annar váði	0	0,00%
Íalt	678.703	11,30%

Við ársenda 2015 var solvensprosentíð hjá Eik Banka 21,6% (1.297 mió. kr.) og solvenstørvurin var 11,30%.

3.3 Gearingsgrad

Við CRD IV eru komin krøv um útroknan av gearingsgrad. Gearingsgradin verður roknað sum kjarnukapitalurin í mun til óvektaðu eksponeringarnar hjá bankanum.

Í løtuni er einki lógarásett mark fyri, hvat gearingsgradin kann vera. Tó er fyríbils ásett eitt vegleiðandi mál á 3%, sum svarar til eina hægstu gearing á 33 ferðir kjarnukapitalin. Eik Banki hevði við ársenda 2015 eina gearingsgrad á 12,94%.

4 Kredittváði

Niðanfyrir verður kredittváðin í Eik Banka lýstur, herundir málsetningur, politikkur og veruligar kredittváðaeksponeringar.

4.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Sum liður í virkisgrundarlagi bankans bjóðar Eik Banki lán, kredittir, ábyrgdir og aðrar tænastr og átekur sær hervið kredittváða. Kredittváðin kann lýsast sum váðin fyrir fíggjarligum missi, tá kundin ikki er førur fyrir at halda sínar fíggjarligu skyldur móttvegis bankanum.

Lýsing og stýring av kredittøkinum í Eik Banka er samlað í kredittpolitikkinum fyrir bankan, eins og í stjórnarleiðbeining frá nevnd til Stjórn, har ábyrgdarbýtið og heimildir eru ásettar.

Kredittpolitikkurin verður dagfördur, um bankin ynskir at broyta kredittreytirnar fyrir betri at kunna taka hædd fyrir uttanhýsis ella innanhýsis broytingum, ið kunnu ávirka kredittvirðið hjá kundum. Talan kann m.a. vera um, at bankin broytir treytir í sambandi við fígging av ávísnum kundabólkum. Kredittpolitikkurin skal árliga leggjast fyrir og góðkennast av nevndini.

Kredittpolitikkurin tekur stóði í *“Lov om finansiel virksomhed”* og *“Bekendtgørelse nr. 902 af 13. juli 2015 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.”*. Politikkurin ásetur tær grundreglur, ið eru galdandi fyrir, hvussu bankin handfer kredittváða við atliti til virkisskipan bankans, arbeiðsøki og innanfyrir tær rammur, ið Fíggjareftirlitið hevur ásett.

4.1.1 Heimildir og arbeiðsbýti

Politikkurin hjá Eik Banka er at geva lánsjáttanarheimildir eftir tørvi og førleika við atliti til váðaprofilin hjá bankanum. Nevndin hevur latið heimildir til Stjórnina, ið hevur veitt ávísar játtanar-karmar víðari til leiðaran á Kredittdeildini. Stjórnin veitir somuleiðis rakstrarleiðsluni ávísar játtanarheimildir, sum partvíst verða víðarigivnar til kundaráðgevar. Útlánsvirksemið hjá Eik Banka verður yvirskipað stýrt av Kredittdeildini, sum fremur regluligar kanningar av, um kredittpolitikkurin verður yvirhildin av rakstrardeildunum, og um játtanarheimildir verða hildnar.

Kredittdeildin hevur dagligu ábyrgdina fyrir kredittveitingini. Her íroknað er menning av amboðum til sundurbýtan av útlánum, so sum rating, orðing av mannagongdum, ið nýttar verða í sambandi við kredittveiting og virðismeting av trygdum. Kredittdeildin skal eisini tryggja, at koncentrátiónsavmarkingar av m.a. einstökum kunda- og vinnugreinum verða

yvirhildnar. Kredittdeildin skipar arbeiðið við virðismeting av útlánum og niðurskrivingum, umframt váðastýring av útlánsvirkseminum, herundir eftirlit við yvirtrekki og eftirstøðu.

Kredittdeildin rapporterar til Stjórn um broytingar í kredittváðanum hjá bankanum, í hvønn mun tær einstøku kundadeildirnar arbeiða innan fyrir tær veittu heimildirnar og um kredittpolitikkurin verður yvirhildin. Stjórnin leggur hesa rapportering fyrir nevnd hvønn ársfjórðing.

4.1.2 Kredittstýring og uppfylging

Fígging verður veitt við stóði í fíggjarligu viðurskiftunum hjá tí einstaka kundanum. Atlit verða tikin til gjaldsevni, afturgjaldsvilja og trygdir. Sum meginregla verður fígging ikki veitt bert grundað á trygdir.

Tað er ábyrgdin hjá Kredittdeildini at hava eftirlit við kredittskipanini og játtanarmannagongdini í bankanum. Kredittdeildin hevur størri játtanarheimild enn rakstrardeildirnar, og er tí við í játtanini av størri millumverandi eins og á meira truplum málum.

Kundaráðgevar hava, saman við teirra deildarleiðara, ábyrgdina av dagliga kredittveitingunum.

Millumverandi hjá kundum, sum eru størri enn ávísar upphædd, verða árliga lögð fyrir nevnd til endurnýggjan. Ein kredittstilling skal vísa samlaðu fíggjarligu støduna hjá kundanum og treytirnar fyrir, at bankin framhaldandi kann veita fígging.

Tað er uppgávan hjá Kredittdeildini at tryggja, at árliga endurnýggjanin verður gjørd til tíðina og yvirhieldur allar neyðugar treytir, men tað er ábyrgdin hjá avvarandi deild, sum hevur kundaábyrgdina, at innstilla endurnýggjanina.

Kredittdeildin ger eina ferð um árið eina meting av samlaðu útlánsporteføljunum í sambandi við árligu gjøgnumgongdina av ognum. Úrslitið av hesum arbeiði verður lagt fyrir Stjórn og nevnd.

4.1.3 Trygdir

Útlán verða sum nevnt játtað grundað á gjaldsviljan og fíggjarliga førleikan at afturrinda. Harumframt ynskir bankin at avmarka sín útlánsváða, við at kundar veita ávísar trygdir fyrir lánunum. Tær mest vanligu trygdirnar eru fastogn, skip og leysafæ. Fyrir at tryggja einsháttaða virðisáseting av trygdum verða fastar mannagongdir nýttar. Bankin metir leypandi um virðið á teimum veittu trygdunum. Virðið á trygdunum verður ásett við stóði í prísinum, bankin metir at fáa í sambandi við eina sølu.

4.1.4 Koncentratióin av váða

Fyri at tryggja eina spjaðing av lánunum er í kredittpolitikkinum ásett, at einki einstakt millumverandi, við frádrátti av serliga tryggjaðum krøvum og móttikum trygdum, sum útgangsstøði er størri enn 10% av grundkapitali bankans. Harumframt verður miðað ímóti, at samlaða upphæddin av hesum millumverandum ikki er meira enn 125% av grundkapitalinum.

Umframt hesar avmarkingar ynskir bankin eitt javnt býti millum útlán til privat og vinnu, og at eingin einstøk vinnugrein er størri enn 10% av samlaðu bruttoútlánunum bankans.

4.1.5 Niðurskrivingar á millumverandi

Hvønn ársfjórðing verður eftir vegleiðing frá Fíggjareftirlitinum mett um tørvin á niðurskrivingum á útlánunum. Niðurskrivingar verða partvíst gjørdar við einstakari meting og partvíst gjørdar við at nýta bólkameting. Kredittdeildin hevur, saman við avvarandi kunda-deildum, ábyrgdina fyri uppgerðini av niðurskrivingum. Greiðar mannagongdir til útveljing av kundum og meting av møguligum niðurskrivingartørvi eru íverksettir fyri at tryggja nøktandi góðsku í arbeiðinum, og at allir kundar verða mettir undir somu treytum.

Um bankin hevur skrásett objektiva ábending um virðisminking á útláni (OIV), verður útrokning gjørd og mett verður um, í hvønn mun niðurskriving skal gerast ella ikki. Ein objektiva ábending um virðisminking verður roknað at vera tilstaðar, um ein ella fleiri av hesum hendingum fylgja:

- Lántakarinn er í fíggjarligum trupulleikum.
- Lántakarinn heldur ikki treytirnar í avtaluni, t.d. rindar ikki lámsgjöld og rentur rættstundis.
- Treytirnar í lánsavtaluni vera gjørdar linari vegna lántakarans fíggjarligu trupulleikar.
- Tað er sannlíkt, at lántakarinn fer undir trotabúsviðgerð ella verður umfataður av aðrari fíggjarligari endurreisn.

Upphæddin, sum verður niðurskrivað, verður uppgjørd sum munurin millum roknskaparliga virðið áðrenn niðurskriving og nútíðarvirðið av væntaða framtíðar pengastreyminum frá láninum, íroknað uppgjørd virðið av møguligum trygdum. Einhvør møgulig hækkan av nútíðarvirðinum av væntaðu framtíðar peningastreyminum merkir annaðhvørt partvísa ella fulla afturføring av niðurskrivingum. Fyri útlán við fastari rentu verður upprunaliga effektiva rentan nýtt til at rokna nútíðarvirðið, meðan verandi effektiva rentan verður nýtt til útlán við broytiligari rentu og aðra áogn.

Týðandi kundar, ið eru kundar við millumverandi omanfyri eina ávísa upphædd, verða hvønn ársfjórðing

úttiknir til serstaka viðgerð, sama hvussu fíggjargongdin hevur verið.

4.1.6 Flokking av kundum

Fyri at lýsa kredittgóðskuna á einstøku kundunum í bankanum verður ein ratingskipan nýtt. Hendan verður m.a. nýtt í sambandi við játtanarheimildir, útveljing av kundum til gjøgnumgongd í sambandi við niðurskrivingar og treytir fyri títtleikanum í uppfylging av einstaka kundunum.

Til flokking verða fylgjandi ratingbólkar nýttir:

- 3 Treytaleyst góðir kundar
- 2a Góðir kundar
- 2b Miðal góðir kundar
- 2c Veikir kundar
- 1 Kundar, har OIV (objektiva ábending um virðisminking) er staðfest

4.1.7 Kundar

Málbólkurin hjá bankanum eru føroyskir privat-, vinnulívs- og almennir kundar, ið hava góð gjaldsevni.

4.1.8 Viðurskiftir, sum hugt verður at í sambandi við játtan

Støðutakanin hjá bankanum um játtan av láni verður gjørd við støði í meting av fíggjarstøðuni hjá tí einstaka kundunum, grundað á eitt gjøgnumarbeitt og væl skjalprógvað grundarlag til støðutakan.

Privat: Sum grundarlag til støðutakan fyri útláni til privat innganga millum annað inntøkuviðurskifti og ogn hjá kundunum, umframt ein útroknaður tiltøkupeningur.

Vinnuligt: Til játtan av vinnuligum millumverandi verður millum annað hugt at inntøkuviðurskiftunum hjá felagnum, soliditetinum, trygdarstøðuni umframt royndum og gjaldsvilja hjá eigara.

BRF: Eik Banki samstarvar við BRF-Kredit um veiting av realkredittfígging til føroyskar sethúsakundar. Í samstarvsavtaluni er tilskilað, at Eik Banki tekur sær av øllum samskifti við kundan, ger fíggjarliga meting av kundunum og sendir umsókn um fígging til BRF-Kredit. BRF-Kredit veitir fígging upp til 80% av marknaðarvirðinum á sethúsunum.

4.2 Veruligur kredittváði

Niðanfyrir verða kredittváðaeksponeringar, váðavektaðir postar og kapitalkrøv pr. 31.12.2015 lýst. Hesi verða býtt sundur í vinnugreinar og restgildistíð. Mishald og virðisminkaðir ágóðar, flytingar á virðisminkaðum ágóðum orsakað av virðisjavningum og niðurskrivingum og fíggjarligar trygdir verða eisini greinað.

4.2.1 Váðavektaðar eksponeringar og kapitalkrøv

Hesin partur lýsir váðavektaðar eksponeringar og kapitalkrøv.

Talvan niðanfyrir vísir váðavektaðar postar og kapitalkrøv fyrir kredittváðar, útgreinað í eksponeringsbólkar.

Talva 6: Váðavektaðar eksponeringar í sambandi við kredittváða í tkr.

Eksponeringsbólkar	Váðavektaðir postar	Kapitalkrøv á 8%
Stjórnir ella tjóðbankar	0	0
Lokalir myndugleikar	0	0
Almennir stovnar	183.050	14.644
Fíggjarstovnar	97.223	7.778
Detailkundar ¹	809.094	64.728
Vinnuvirki o.a.	1.659.158	132.733
Trygd við veð í fastari ogn	784.511	62.761
Eftirstøða ella yvirtrekk	808.298	64.664
Aðrar eksponeringar, herundir aktivuttan mótpartar	202.158	16.173
Lánsbrøv (covered bonds)	36.840	2.947
Partabrøv	36.748	2.940
Íalt	4.617.080	369.366

¹ Eksponeringar ≤ 7,5 milliúnir kr.

4.2.2 Kredittváðaeksponeringar

Bankin fylgir kunngerð um fíggjarligar frágreiðingar fyrir peningastovnar o.a. (*Bekendtgørelse for Færøerne om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m. fl.*) og nýtir roknskaparligu

lýsingina av mishildnum og virðisminkaðum krøvum, sum framganga í §51-54 í hesi kunngerð.

Einstaklinganiðurskrivingar verða gjørdar sambært §52 í omanfyri nevndu kunngerð fyrir øll útlán. Bólkaniðurskrivingar verða gjørdar sambært §53 í omanfyri nevndu kunngerð fyrir øll útlán, har tað ikki er framd einstaklinganiðurskriving.

Samlaða virðið av eksponeringum eftir virðisjavnan og áðrenn hædd er tikin fyrir kredittváðalækkingum er 8.303 mió. kr. pr. 31.12.2015.

Í talvuni niðanfyrir er eksponering eftir virðisjavnan áðrenn kredittváðalækking greinað.

Talva 7: Eksponering eftir virðisjavnan, áðrenn kredittváðalækking í tkr.

Eksponeringsbólkar	Eksponering eftir virðisjavnan	Miðal eksponeringar í árinum eftir virðisjavnan
Stjórnir ella tjóðbankar	180.623	147.176
Lokalir myndugleikar	428.302	400.639
Almennir stovnar	293.437	242.459
Fíggjarstovnar	367.891	357.467
Detailkundar ¹	1.392.513	1.248.645
Vinnuvirki o.a.	2.117.799	2.296.409
Trygdir við veð í fastari ogn	2.249.870	2.447.193
Eftirstøður ella yvirtrekk	702.146	475.083
Aðrar eksponeringar, herundir aktivuttan mótpartar	238.626	244.412
Lánsbrøv (covered bonds)	294.862	134.659
Partabrøv	36.748	16.203
Íalt	8.302.816	8.010.344

¹ Eksponeringar ≤ 7,5 milliúnir kr.

Av tí at meira enn 95% av útlánnum bankans eru til føroyska marknaðin, hevur bankin valt ikki at upplýsa um landafrøðiligu spjaðingina av samlaðu útlánunum.

Talvan niðanfyri vísir býtið av eksponeringum sambært CRR fyriskipanini, sundurgreinað í vinnugreinar. Eisini sæst býtið millum privat og vinnu.

Talva 8: Eksponering sundurbýtt í vinnugreinar í tkr.

Vinnugreinar	Stjórnir ella tjóðbankar	Lokalir myndugleikar	Almennir stovnar	Fíggjastovnar	Detail kundar ¹	Vinnu- virki o.a.	Trygd við veð í fastari ogn	Eftirstøður og yvirtrekk	Aðrar eksponeringar, herundir aktivuttan mótpart	Lánsbrøv (covered bonds)	Partabrøv	Íalt
Almennir myndugleikar	202	427.952	289.211	0	6.546	0	0	0	0	0	0	723.911
Landbúnaður, veiða, skógbrúk og fiskarí	0	0	0	0	8.258	368.595	2.539	51.742	0	0	0	431.134
Framleiðsla og ráevnisvinna	0	0	0	0	16.438	369.106	2.227	164.873	0	0	0	552.645
Streymsveiting o.l.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Byggivirksemi	0	0	0	0	59.650	124.413	3.059	54.590	0	0	0	241.713
Handil	0	0	0	0	99.813	369.267	10.951	51.778	-99	0	0	531.711
Flutningur, matstovu- og hotelvirksemi	0	0	0	0	28.289	375.357	1.618	46.402	0	0	0	451.666
Kunning og samskipti	0	0	0	0	6.200	19.595	1.202	3.954	0	0	0	30.952
Fíggjar- og tryggingarvirksemi	180.420	0	0	367.891	8.699	191.340	0	12.735	238.725	294.862	36.748	1.331.421
Fastogn	0	0	0	0	43.063	210.002	2.563	43.519	0	0	0	299.147
Aðrar vinnur	0	0	4.226	0	196.921	72.666	14.785	23.519	0	0	0	312.118
Íalt Vinna	180.421	0	4.226	367.891	467.332	2.100.344	38.945	453.114	238.626	294.862	36.748	4.182.508
Privat	0	350	0	0	918.634	17.456	2.210.925	249.032	0	0	0	3.396.397
Íalt	180.623	428.302	293.437	367.891	1.392.513	2.117.799	2.249.870	702.146	238.626	294.862	36.748	8.302.816

¹ Eksponeringar ≤ 7,5 milliónir kr.

Talvan niðanfyri vísir restgildistíðina av kreditteksponeringum, uppbytt í styttri og longri tíðarskeið.

Talva 9: Restgildistíð av kreditteksponering í tkr.

Eksponeringsbólkar	Uttan uppsøgn	0-3 mðr	3 mðr - 1 ár	1 - 5 ár	Yvir 5 ár	Íalt
Stjórnir ella tjóðbankar	180.491	0	0	129	2	180.623
Lokalir myndugleikar	177.985	0	45	35.809	214.463	428.302
Almennir stovnar	174.101	16	0	65.000	54.320	293.437
Fíggjarstovnar	347.094	0	0	0	20.797	367.891
Detailkundar ¹	270.383	25.486	20.403	193.697	882.544	1.392.513
Vinnuvirki o.a.	645.620	28.716	144.583	328.766	970.114	2.117.799
Trygd við veð í fastari ogn	-18.083	4.243	4.723	127.113	2.131.874	2.249.870
Eftirstøður ella yvirtrekk	106.931	27.324	12.778	67.511	487.603	702.146
Aðrar eksponeringar, herundir aktiv uttan mótpart	36.369	0	0	50.220	152.037	238.626
Lánsbrøv (covered bonds)	0	76.846	40.839	108.330	68.847	294.862
Partabrøv	0	0	0	20.149	16.599	36.748
Íalt	1.920.891	162.631	223.370	996.725	4.999.199	8.302.816

¹ Eksponeringar ≤ 7,5 milliónir kr.

4.2.3 Mishald og virðisminkaðir ágóðar

Hesin partur lýsir mishald og virðisminkaðar ágóðar.

Talvan niðanfyri vísir váðavektaðar eksponeringar, sum eru í eftirstøðu > 90 dagar, umframt útlán har niðurskriving er framd. Eksponeringin er sundurgreinað á vinnugreinar, har býtið millum privat og vinnulív eisini framgongur.

Talva 10: Mishildnir og virðisminkaðir ágóðar spjaddir á vinnur í tkr.

Vinnugreinar	Eksponering í mishildnum ágóðum	Eksponering í virðisminkaðum ágóðum	Niðurskrivingar/ burturleggingar ultimo árið	Útreiðslufóðar upphæddir viðvíkjandi virðisjavnan og niðurskrivingum/ burturleggingum í tíðarskeiðinum
Almennir myndugleikar	24	24	27	-0
Landbúnaður, veiða, skógbrúk og fiskarí	18.565	66.617	35.585	16.186
Framleiðsla og ráevnisvinna	8.232	150.817	104.455	40.567
Streymveiting o.l.	1	0	0	-736
Byggivirksemi	1.957	19.936	6.220	-5.592
Handil	39.942	23.041	24.009	-1.278
Flutningur, matstovu- og hotelvirksemi	18.289	150.985	82.278	33.550
Kunning og samskipti	3.269	557	1.053	437
Fíggjar- og tryggingarvirksemi	279	4.108	3.460	-17.490
Fastogn	12.485	27.175	16.433	-12.198
Aðrar vinnur	17.524	20.418	20.060	-6.197
Íalt Vinna	120.542	463.655	293.553	47.249
Privat	136.065	137.812	71.749	-4.668
Íalt	256.632	601.491	365.329	42.580

Av tí at meira enn 95% av útlánum bankans eru til føroyska marknaðin, hevur bankin valt ikki at upplýsa um landafrøðiligu spjaðingina av mishildnum og virðisminkaðum ágóðum.

Talvan niðanfyrir vísir flytingar á virðisminkaðum ágóðum, orsakað av virðisjavning og niðurskrivingum. Hesar eru býttar sundur í einstaklinga- og bólkaniðurskrivingar.

Talva 11: Flytingar á virðisminkaðum ágóðum orsakað av virðisjavningum og niðurskrivingum í tkr.

	Einstaklinga niðurskrivingar / burturleggingar		Bólka niðurskrivingar	
	Útlán	Garantidebitorar	Útlán	Garantidebitorar
Samlaðar niðurskrivingar/burturleggingar primo uppá útlán og garantidebitorar	250.126	9.075	47.081	
Niðurskrivingar/burturleggingar í árinum	136.483	75	2.791	
Afturföring av niðurskrivingum/burturleggingum gjörðar í undanfarnum roknskaparárum, har tað ikki longur er OIV ella virðisminkanin er minkað	-72.119	-108	-9.791	
Aðrar broytingar	21.361	0	1.591	
Virðisjavnan av yvirtiknum ognum	-4.676	0		
Endaligt tap (avskrivað) áður einstaklinga niðurskrivað/burturlagt	-16.561	0		
Samlaðar niðurskrivingar/burturleggingar ultimo uppá útlán og garantidebitorar	314.614	9.042	41.673	0
Samlaða upphæddin av útlánum og garantidebitorum, har tað er gjörd einstaklinga niðurskriving/burturlegging (uppgjört áðrenn niðurskrivingar/ burturleggingar)	581.237	20.254	3.961.943	0

4.2.4 Fíggjarligar trygdir

Tá bankin uppger solvensprosentíð verður tann útbygdi hátturinn nýttur til kredittváðalækking. Hetta ger, at bankin kann minka um kapitalkravið á einum engagementi, har kundin hevur veitt ávísa fíggjarliga trygd.

Niðanfýri eru fíggjarligar trygdir býttar sundur í eksponeringsbólkar.

Talva 12: Fíggjarligar trygdir í tkr.

Eksponeringsbólkar	Trygdir við substitútion	Fíggjarligar trygdir eftir útbygdum hátti
Stjórnir ella tjóðbankar	0	0
Lokalir myndugleikar	0	0
Almennir stovnar	0	500
Fíggjarstovnar	-195	0
Detailkundar ¹	195	49.776
Vinnuvirki o.a.	0	62.673
Trygd við veð í fastari ogn	0	0
Eftirstøður ella yvirtrekk	0	9.564
Aðrar eksponeringar, herundir aktivuttan mótpart	0	0
Lánsbrøv (covered bonds)	0	0
Partabrøv	0	0
Íalt	0	122.514

¹ Eksponeringar ≤ 7,5 milliónir kr.

4.3 Mótpartsváði – avleidd fíggjaramboð

Mótpartsváði er váðin fyri fíggjarligum missi orsakað av, at ein mótpartur misrøkir sínar skyldur í sambandi við eina gjorda fíggjarliga avtalu.

Eik Banki nýtir marknaðarvirðisháttin til at uppgera støddina á eksponeringini og váðavektan fyri avleidd fíggjaramboð.

Fastsetan av eksponeringsvirði við marknaðarvirðisháttinum fyri mótpartsváða fylgir niðanfýri standandi hátti:

1. Allar avtalar verða uppgjörðar til marknaðarvirði, og allar avtalar við positivum virði verða tiknar við.
2. Nominella virðið av høvuðsstólinum á avtalanum ella undirliggjandi virðið verður faldað við prosentsatsum, ásettir í CRR, sum gevur móguligu framtíðar kreditteksponeringina.
3. Samlaða virðið av positivu marknaðarvirðinum og móguligum framtíðar kreditteksponeringum gevur samlaða eksponeringsvirðið uppá mótpartar.

Bankin nýtir ikki netting í uppgerðini av váðum í sambandi við mótpartsváða.

Kapitalur verður avsettur svarandi til 8% av samlaða positiva marknaðarvirðinum av avleiddum fíggjaramboðum. Tá avtala verður gjørd við mótpart um avleidd fíggjaramboð verður tryggjað, at Eik Banki ikki fer upp um loyvu kredittáseting. Positivt marknaðarvirði á avleiddum fíggjaramboðum v.m. var 6,37 mió. kr. við ársenda 2015. Virðið á samlaða mótpartsváðanum uppgjørt eftir marknaðarvirðisháttinum fyri mótpartsváða eftir CRR fyriskipanini, grein 274 var 0 kr.

4.4 ECAI

Eik Banki hevur valt at nýta Standard & Poor's Ratings Services sum kredittmetingarveitarar (ECAI). Bankin brúkar Skandinavisk Data Center (SDC) sum dátumiðstøð. SDC fær uttanhýsis kredittmetingar frá Standard & Poor's Rating Services umvegis SIX Financial. Tað verða støðugt gjørdar KT-dagfóringar av kredittmetingunum frá Standard & Poor's Ratings Services.

SDC hevur umroknað kredittmetingarbólkar hjá Standard & Poor's Ratings Services til kredittgóðskustig við at nýta umrokningartalvu frá Fíggjareftirlitinum. Hvørt kredittgóðskustig verður knýtt at eini vekt, sum eksponeringarnar í teimum einstøku kredittgóðskustigunum skulu vektast við, tá váðavektaðu eksponeringarnar verða roknaðar eftir standardháttinum fyri kredittváða sambært CRR fyriskipanini, grein 111-134.

Talvan niðanfýri vísir eksponeringsbólkar, har kredittmetingar frá Standard & Poor's eru nýttar.

Talva 13: ECAI eksponering í tkr.

Eksponeringsbólkar	Eksponering áðrenn váðavektan	Eksponering eftir vektan við kredittgóðskustigi
Stjórnir ella tjóðbankar	0	0
Lokalir myndugleikar	0	0
Almennir stovnar	15.277	3.077
Fíggjarstovnar	370.835	97.223
Detailkundar ¹	0	0
Vinnuvirki o.a.	165.375	180.418
Trygd við veð í fastari ogn	0	0
Eftirstøður ella yvirtrekk	0	0
Aðrar eksponeringar, herundir aktivuttan mótpart	0	0
Lánsbrøv (covered bonds)	298.170	37.502
Partabrøv	0	0
Íalt	849.657	318.220

¹ Eksponeringar ≤ 7,5 milliónir kr.

5 Marknaðarváði

Niðanfyri verður marknaðarváðin lýstur, herundir málsetningur, politikkur og veruligar marknaðarváðaeksponeringar.

5.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Marknaðarváði verður lýstur sum váðin fyri, at marknaðarvirðið á ymiskum ognum og skuld, og møguligum øðrum fíggjarligum tólum hjá bankanum, broytist orsakað av broytingum í marknaðarviðurskiptum.

At átaka sær marknaðarváða er ein óloysandi partur av virksemin bankans, og verður marknaðarváðin hjá Eik Banka býttur upp í rentuváða, partabrævaváða, gjaldoyraváða og aðrar prís váðar.

Nevndin í Eik Banka góðkennir árliga ein marknaðarváðapolitik, sum greitt tilskilar og ásetir markvirðir fyri, hvussu stóran marknaðarváða Eik Banki ynskir at átaka sær á teimum ymisku økjum.

5.1.1 Rentuváði

Rentuváði er váðin fyri tapum orsakað av broytingum í marknaðarrentunum. Rentuváðin ella varningurin verður máldur sum væntaða kurstapið, um rentukurvin verður javnflutt upp við 1 prosentstigi.

Rentuváðin á lánnum við fastari rentu verður sum meginregla avdekkadur. Størsti rentuváðin liggur í goymsluni av fastforrentaðum lánsbrøvum, sum innan ávís mörk verður tillagaður í mun til rentuútlitini.

5.1.2 Partabrævaváði

Partabrævaváði er váðin fyri tapum orsakað av broytingum í partabrævakursunum. Partabrævaváðin verður umsitin við at stýra og fylgja partabrævagoysmluni neyvt.

5.1.3 Gjaldoyraváði

Gjaldoyraváði er váðin fyri tapum orsakað av broyttum gjaldoyrakursum.

Eik Banki avdekkar sum meginreglu gjaldoyraváða. Undantakið er gjaldoyraváði millum danskar krónur og evrur, sum bert verður avdekkadur, um viðurskiptini annars tala fyri tí.

Gjaldoyraváði verður uppgjørdur sum hægra talið av ogn ella skuld í gjaldoyrum og verður settur í prosent av kjarnukapitalinum samsvarandi gjaldoyraávísa 1 hjá Fíggjareftirlitinum.

5.1.4 Annar prís váði

Annar prís váði er váðin fyri tapum orsakað av broyttum marknaðarprísnum á øðrum aktivum enn teimum nevnd omanfyri, td. broyting í rávøruprísnum.

Eik Banki hevði við ársenda 2015 ongan váða á hesum øki.

5.1.5 Fráboðanir og arbeiðsbýti

Marknaðarváðapolitikkurin ásetur ábyrgdarbýti viðvíkjandi váðatøku, eftirliti og fráboðan til Stjórn og nevnd.

Nevnd og Stjórn fáa regluliga kunning um marknaðarváðan, har hesin verður samanborin við markvirðini, sum eru lýst í politikkinum og heimildunum til Stjórn. Fíggjardeildin hevur ábyrgdina av hesi kunning.

Eik Markets hevur vegna Stjórn dagligu ábyrgdina av gjaldføri, virðisbrævagoysmluni og gjaldoyragoysmluni. Við hesum hevur Eik Markets eisini ábyrgdina av, at marknaðarváðin lýkur treytirnar, sum eru útgreinaðar í heimildum frá nevnd til Stjórn.

Hetta verður gjørt við regluligum útrokningum av rentuváða á lánsbrævagoysmluni, vikuligari uppgerð av gjaldoyrastøðuni og leypandi eftirliti við partabrævagoysmlu bankans. Hesar útrokningar og uppgerðir verða síðan settar í mun til markvirðir fyri marknaðarváða, ið eru heimilaðar Stjórnini og tær heimildir, ið Eik Markets hevur fingið á økinum.

5.2 Veruligur marknaðarváði

Niðanfyri verða veruligu marknaðarváðaeksponeringarnar pr. 31.12.2015 lýstar. Hesar fevna um váðar tengdir at handilsgoysmluni, umframt eksponeringar í virðisbrøv, sum ikki eru partur av handilsgoysmluni og rentuváða.

5.2.1 Váðavektaðir postar við marknaðarváða

Solvenskrøvini til teir ymisku váðarnar undir marknaðarváða eru lýst í talvuni niðanfyri.

Talva 14: Váðavektaðar eksponeringar við marknaðarváða í tkr.

	Váðavektaðir postar	Kapitalkrav (8%)
Lánsbrøv	428.988	34.319
Partabrøv	114.076	9.126
Gjaldoyrastøða	194.968	15.597

5.2.2 Virðisbrøv uttan fyri handilsgoymisluna

Eksponeringar í virðisbrøv, sum ikki eru partur av handilsgoymisluni, fevna um sektorpartabrøv og virðisbrøv, sum bankin ikki ætlar at selja víðari.

Eksponeringar í virðisbrøv, ið ikki eru partur av handilsgoymisluni, síggjast niðanfyri.

Talva 15: Eksponeringar í virðisbrøv, ið ikki eru partur av handilsgoymisluni í tkr.

	Eksponering 31.12.2015	Rakstrar- ávirkan
Sektorpartabrøv	16.649	-3.521
Virkiðslánsbrøv	172.444	-6.812
Vinnufyrirøkur	0	-10.024

5.2.3 Rentuváði uttan fyri handilsgoymisluna

Rentuváðin uttan fyri handilsgoymisluna stavar í størstan mun frá rentuváða á fastrentu út- og innlánnum. Rentuváðin útgreinaður á teir ymisku postarnar er lýstur í talvuni niðanfyri.

Talva 16: Rentuváði í og uttanfyri handilsgoymisluni í tkr.

	Rentuváði
Rentuváði greinaður á postar uttanfyri handilsgoymisluni:	
Javni (útlán, innlán, ágóði/skuld peningastovnar)	6.690
Íalt uttanfyri handilsgoymisluni	6.690
Rentuváði býttur á postar í handilsgoymisluni:	
Virðisbrøv í javna (inkl. spothandlar)	33.342
Futures, terminshandlar o.a.	-51
Íalt í handilsgoymisluni	33.291
Rentuváði íalt	39.981

6 Gjaldförisváði

Niðanfyri verður gjaldförisváðin lýstur, herundir málsetningur og politikkur.

6.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Gjaldförisváðin í Eik Banka kann lýsast sum váðin, ið stendst av, at munur er á tíðarbundnum útgangandi og innangandi gjaldförisstreytum í bankanum.

Nevndin í Eik Banka hefur ásett yvirskipaðan váðapolitik fyri gjaldförisváðar, ið greitt ásetur krøv til dagliga gjaldförið og uppgerð av gjaldförisváðum. Eisini eru krøv til gjaldförisstýringina ásett í heimildunum frá nevnd til Stjórn. Tilbúgvingarætlan er somuleiðis gjørd, har tiltøk eru nevnd, sum kunnu setast í verk í eini neyðstöðu, har gjaldförið er farið niður um ásett mörk.

Eik Banki sær fylgjandi sum gjaldförisváðar:

- At útreiðslur til gjaldförisútvægan økjast munandi
- At manglandi fígging forðar bankanum í at varðveita góðkenda handilsmyndilin
- At bankin ikki lýkur sínar gjaldsskyldur grundað á manglandi fígging

Gjaldförispolitikkur bankans er at hava ein gjaldförisvirkdekning á í minsta lagi 50% í mun til lógarásetta minstakravið. Eik Banki hevði við árslok 2015 ein yvirdekning í mun til lógarkravda gjaldförið upp á 176,5%.

CRD IV direktivið og LCR og NSFR krøvini hava við sær økt krøv til gjaldförisstýringina í bankanum. Fyri flestu bankar verða LCR krøvini sett í verk í stigum fram til 2019, men tá Eik Banki varð útnevndur SIFI banki í november 2015, bleiv bankin fevndur av fult íverksettu krøvunum.

Bankin hefur innrapporterað LCR lyklatalið mánaðarliga til Fíggjareftirlitið síðan oktobur 2015. Við ársenda 2015 hevði Eik Banki eitt LCR á 123,1.

6.1.1 Fráboðanir og arbeiðsbúti

Gjaldförispolitikkurin ásetur ábyrgdarbýtið viðvíkjandi váðatøku, eftirliti og fráboðan til Stjórn og nevnd.

Nevnd og Stjórn fáa mánaðarliga uppgerð yvir gjaldförisstöðu bankans frá Fíggjardeildini. Uppgerðin tekur støði í §152 í *“Lov om finansiel virksomhed”*, sum ásetur, at samlaða gjaldförið í minsta lagi skal svara til 10% av skuldar- og garantiskyldum bankans og í minsta lagi 15% av samlaðu skuld bankans, sum hefur styttri enn ein mánaða uppsagnarfrest. Harumframt inniheldur rapportin eina uppgerð yvir gjaldförisváðan. Hetta verður gjørt við eini 12 mánaðar framskriving av gjaldförinum undir vanligum marknaðarumstøðum og einari 12 mánaðar framskriving av gjaldförinum undir strongdum marknaðarumstøðum.

Eik Markets hefur vegna Stjórn dagligu ábyrgdina av gjaldförinum. Eisini hefur Eik Markets dagliga eftirlitið við gjaldförinum og gjaldförisframskriving. Hetta verður gjørt við grundarlaga í kendum framtíðar útgangandi og innangandi gjaldsstreytum.

Fíggjardeild bankans hefur ábyrgdina av dagligari og mánaðarligari gjaldförisrapportering og hefur í tí sambandinum eftirlit við, at bankin hefur nøktandi gjaldföri.

6.2 Veðsett ogn

Bankin bindur í ávísan mun ogn í sambandi við trygd, sum verður veitt øðrum fíggjarstovnum. Síðan november 2015 hefur Eik Banki sent Fíggjareftirlitinum upplýsingar um veðsetta ogn. Uppgerðin niðanfyri er tí gjørd við støði í tølum pr. 31.12.2015 í staðin fyri medianvirðum fyri 2015.

Talva 17: Veðsett ogn pr. 31.12.2015 í tkr.

Töl við í javna	Roknskaparligt virði á veðsettari ogn	Dagsvirði á veðsettari ogn	Roknskaparligt virði á ikki veðsettari ogn	Dagsvirði á ikki veðsettari ogn
	010	040	060	090
010 Ognir hjá bankanum	297.424		7.850.805	
030 Partabrøv	0	0	84.337	84.337
040 Skuldaramboð	297.424	297.424	1.826.201	1.826.201
120 Aðrar ognir	0		213.098	

Töl uttan fyri javna	Dagsvirði av veðsettari trygd	Dagsvirði av ikke veðsettari trygd
	010	040
130 Veitt trygd	0	0
150 Partabrøv	0	0
160 Skuldaramboð	0	0
230 Onnur veitt trygd	0	0
240 Egin skuldaramboð	0	0

Skyldir viðvíkjandi veðsettari ogn	Samsvarandi skuld, skyldir ella útlænt virðisbrøv	Ognir, veitt trygd og egin skuldaramboð
	010	030
010 Roknskaparligt virði á útvaldum fíggjarligum skyldum	449.831	297.424

7 Rakstrarváði

Niðanfyrir verður rakstrarváðin lýstur, herundir málsetningur, politikkur og veruligar rakstrarváða-eksponeringar.

7.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Rakstrarváði kann lýsast sum váðin, sum stendst av óskynsemi og manglandi innanhýsis mannagongdum, menniskjaligum mistökum, skipanarvillum ella av hendingum uttaneftir, iroknað lögfrøðiligar váðar.

Nevndin ásetur yvirskipaðan váðapolitik fyrri rakstrarváðan, tekur stöðu til meginreglur og hvussu stýring og uppfylging av váðunum skal skipast.

Eik Banki sær fylgjandi sum møguligar rakstrarváðar. Vandin fyrri fíggarligum missi orsakað av:

- rakstrarváðum á kreditt-, gjaldfóris-, fonds-, marknaðarváða- og fastognarøkinum
- rakstrarváðum í sambandi við ráðgeving av privatkundum, vinnulívskundum og almennum stovnum
- rakstrarváðum í stabsfunktiðnum og leiðslu
- manuelligum mannagongdum, leiðreglum og/ella góðsku av hesum
- manglandi innanhýsis kontrollum
- vantandi samanrenning, stöðufesti og nýtileika í kt-skipanum
- rakstrarváðum í sambandi við útveittar tænastr
- manglandi trygging
- manglandi starvsfólkaforleikum í mun til margfeldi av uppgávuni
- manglandi fysiskari trygd

Øktur váði kann eisini standast av nýggjum tænastrum, produktum eins og ávirkan av uttanhýsis viðurskiftum.

7.1.1 Fráboðanir og arbeiðsbúti

Rakstrarváðapolitikkurin ásetur framferðarhátt, skráseting og fráboðanarskyldu.

Rakstrarváðin verður stýrdur við mannagongdum og innanhýsis eftirlitsskipan, sum eru gjørd við atliti at tryggja skilabestu arbeiðshættir. Minkað verður um rakstrarváða m.a. við arbeiðsskilnaði millum útinnan av arbeiði og eftirliti við arbeiði.

Starvsfólk hava ábyrgd av at boða viðkomandi leiðara og Risk Management frá øllum váðahendingum. Risk Management skrásetur váðahendingar og kunnar Stjórn um hesar kvartárliga.

7.2 Veruligir rakstrarváðar

Tað slepst ikki undan rakstrarváðum, men rakstrarváðar kunnu avmarkast. Tað verður regluliga eftirkannað, um váðar, sum kunnu hava neiliga ávirkan á Eik Banka, taka seg upp. Arbeið verður stöðugt við at menna og styrkja váðastýringina í bankanum, t.d. við at styrkja og endurskoða mannagongdir og eftirlit, at tryggja skjalfesting, stýra broytingum og skráseta, fráboðað og eftirmeta váðar.

Kt-skipanir eru hýstar á SDC. Ein árlig váðagreining verður framd av øllum týðandi kt-skipanum fyrri at lýsa, hvørja handilsliga ávirkan váðin hevur á Eik Banka. Hetta verður greinað samsvarandi BIR, Business Impact Assesment hjá ISF, International Security Forum. Váðagreining varð seinast framd í februar 2016.

Bankin nýtir basisindikatorháttin til uppgjörð av kravinum um nøktandi grundkapital fyrri rakstrarváða. Í 2015 var kapitalkravið til uppgjörda rakstrarváðan 52 mio. kr., sum eisini er tikið við í solvenstørvin.

Eik Banki P/F
Yviri við Strond 2
FO-100 Tórshavn
Faroe Islands
www.eik.fo